

El mes de setembre de l'any 2018 l'associació Confluència.cat va posar en marxa El Món de Demà, un espai de reflexió que, més enllà de la informació o la opinió, vol acumular coneixement constructiu a través de la veu d'acadèmics i científics socials joves o responsables institucionals que no són veus habituals del debat públic. Cada quinze dies El Món de demà és al Cercle posarà a l'abast del soci un article valuós de la proposta que aquesta plataforma posa en circulació.

Mercè Conesa

És Presidenta del Port de Barcelona des de l'any 2018. Llicenciada en Dret a la UAB i màster en Dret i Gestió Pública per la Pompeu Fabra, té una gran experiència en el sector públic, en el qual ha sigut Presidenta de la Diputació de Barcelona (2015-2018) i alcaldesa de Sant Cugat del Vallès (2010-2018), entre d'altres. També es membre de la Junta Directiva del Cercle d'Economia.

Innovació i Smart Ports

Des de fa uns anys els entorns portuaris d'arreu del món estan avançant a través de la innovació i la tecnologia per tal de desenvolupar models de gestió portuària intel·ligent. Els Ports són infraestructures complexes que es basen en un sistema de gestió "landlord" en el qual l'Autoritat Portuària disposa de la titularitat del territori (domini públic portuari), de la capacitat recaptatòria a través de les taxes portuàries i de la capacitat sancionadora amb una policia pròpia. No obstant això, qui opera en aquest territori són empreses privades autoritzades a través de llicències i de concessions administratives, empreses que presten serveis portuaris i generen l'activitat d'importació i exportació de mercaderies. Activitats gens menors si tenim en consideració que el volum de tones de mercaderia que es belluguen anualment superen els 58 milions de tones i que els ingressos generats per tota aquesta activitat suposa més de l'1% del PIB de Catalunya, així com més de 30.000 llocs de treball. Estem doncs davant d'un model intensiu de col·laboració publicoprivada amb un clar valor afegit.

Aquest sistema complex ha requerit una dotació altíssima de tecnologia consensuada entre les empreses i l'administració. Fins a l'any 2020 les principals línies d'actuació han estat l'automatització de processos i la connexió dels diferents actors de la cadena logística en plataformes que agilitzen transaccions i tràmits (Port Community System).

La pandèmia de la Covid-19 ha impactat a les infraestructures portuàries posant en evidència la interdependència del món globalitzat. L'aturada dels ports asiàtics durant el mes de febrer de 2020 va afectar a tota la cadena logística fent aflorar reptes que només poden ser abordats des de la innovació i la tecnologia.

L'objectiu és que la innovació circuli i sigui oberta i que tingui prou densitat com per a desenvolupar un autèntic ecosistema

D'altra banda, la crisi climàtica obliga la indústria marítima i a les infraestructures portuàries a rebaixar les emissions de CO₂ i situar-se en els marcs normatius establerts pels Estats i la UE.

Ens trobem doncs davant d'un nou paradigma que clarament marca les línies d'innovació: més digitalització i automatització de la cadena logística i descarbonització de la infraestructura portuària i de la indústria marítima, entre d'altres.

Des del Port de Barcelona l'any 2019 vam generar la marca SMART PORTS, PIERS OF THE FUTURE dins el Congrés SMART CITY amb la voluntat de compartir les bones pràctiques innovadores amb altres Ports d'arreu del món. Projectes com la traçabilitat dels contenidors, els sistemes de control automàtic de portes a les terminals, la millora de les plataformes de Port Community System o els models de qualitat concertada com l'Efficiency network han estat la base per generar nous reptes innovadors. L'objectiu és que la innovació circuli i sigui oberta i que tingui prou densitat com per a desenvolupar un autèntic ecosistema.

L'objectiu a llarg termini és consolidar un districte tecnològic vinculat a la logística i a l'economia blava amb capacitat de transformació i d'interlocució amb el teixit urbà i metropolità

L'accelerador que ha suposat l'SMART PORTS ha comportat que alguna dàrsena del Port de Barcelona ja estigui operant les maniobres portuàries amb 5G, que alguns ports europeus facin proves amb drons o que es disposi de rèpliques digitals de la infraestructura (TWINS) per comprovar i modelitzar canvis en aquesta. Aquests projectes, malgrat que funcionin encara a nivell embrionari, es consolidaran al llarg dels propers anys juntament amb altres propostes i plataformes tecnològiques orientades a millorar el servei i l'experiència de l'usuari o el client.

L'objectiu a llarg termini és consolidar un districte tecnològic vinculat a la logística i a l'economia blava amb capacitat de transformació i d'interlocució amb el teixit urbà i metropolità. El Port de Barcelona aporta un avantatge econòmic i social a la ciutat i al teixit industrial i empresarial. Ara és el moment d'aportar innovació i intel·ligència a través de projectar un Smart Port en una ciutat com Barcelona que ja és una Smart City.